

 10.Planiranje životne sredine.doc 	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Додипломске академске студије		
Студијски програм:	Просторно планирање Општи смјер		

Назив предмета	Просторна и урбана економија			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
СППП1313ПУЕ	обавезан	VII и VIII	2+1	8
Наставици	др. Горан Поповић, ванр. проф.			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености

Циљеви изучавања предмета:

Циљ предмета је упознавање студената са општим и посебним аспектима и проблемима просторне и урбане економије. Поред основних теоријских просторних модела, студенти ће се упознати и са кључним макроекономским показатељима, релевантним за оцјену стања одређене националне привреде. Циљ предмета је изучавање урбано-просторних модела, мјеста прометних рефракција и уских грла у простору, осовина (полуга) и периферије развоја, теорије поларизованог развоја, индустријских комплекса и индустријских зона. Проблематика овог предмета су и индикатори развоја, улога структурних фондова у исправљању економских неусклађености и др. Просторни аспекти урбане економије се односе на: теорије локације, централизовани и децентрализовани развој, полове развоја, економију градског земљишта, начела газдовања градским земљиштем, зонирање и др. Изучавају се и економија стамбеног простора, комунална економика, општи и специфични проблеми развоја градова, службе заједничке комуналне потрошње, локалне јавне финансије, али и глобални утицаји на ове области. Посебним освртом се изучава проблематика финансирања регионалног развоја у БиХ и Републици Српској.

Исходи учења (стечена знања):

Исход предмета је оспособљеност студента да уочи и идентификује различите аспекте и проблеме просторне и урбане економије. На основу ових знања, студент ће бити оспособљен да разумије економске проблеме приликом размјештаја и пројектовања одређених просторних компоненти, и да самостално користи и практично примјењује одређене моделе и методе планирања. Када је ријеч о урбаној економији, студент ће апсовирати неопходна теоријска, али и практична знања из ове области.

Садржај предмета:

- 1. Основни теоријски аспекти економије простора. Симплифициране методе макроекономске анализе у држави, региону или великом граду.**

2. Дефинисање основних категорија: простора, друштвеног производа, запослености, природних ресурса, капитала, инфраструктуре, становништва итд.
3. Развој економске мисли о локацији. Основне теорије: Тхјененова, Лаунхардтова и Веберова теорија локације.
4. Савремени аспекти економске науке у изградњи просторне економије.
5. Локациони и просторни модели. Специфичне локационе релевантне законитости. Локационо значење оптималних капацитета.
6. Закон економије размјера. Закон локационе устрајности.
7. Карактеристике просторних модела. Начела размјештаја и организација у простору.
8. Полови развоја као носиоци просторне експанзије и развоја. Проблеми локација и значај административних сједишта.
9. Урбано-просторни модели. Мјеста прометних рефракција и уска грла у простору. Осовине (полуге) и периферија развоја.
10. Специфичности пограничних регија. Теорија поларизованог развоја. Концепт кружне, кумулативне каузалности.
11. Концепт центара развоја. Полицентрична просторна структура.
12. Индустијски комплекси и индустријске зоне. Специфичности индустрија. Избор оптималних фактора при пројектовању индустријских зона и комплекса.
13. Заштита животне средине.
14. Индикатори развоја. Улога структурних фондова у исправљању економских неусклађености. Индекс периферијалности.
15. Појам, садржај и предмет истраживања урбане економије.
16. Просторни аспекти урбане економије, теорије локације, централизовани и децентрализовани развој, полови развоја,
17. Екстерне економије, агломеративно дегломеративни фактори, транспортни трошкови.).
18. Теорија и пракса регионалног развоја.
19. Инфраструктура као позитивна екстерналија. Инфраструктура као фактор у моделима економског раста и развоја.
20. Економски аспекти урбаног развоја: моделска оријентација на тражњу (модел економске базе, инпут-оутпут анализа), моделска оријентација на понуду (потрошачки град) и мјешовита оријентација.
21. Утицај производње и трговине на развој градова.
22. Економија градског земљишта. Начела газдовања градским земљиштем. Специфичности и модели управљања градским земљиштем.
23. Зонирање. Рента. Цијене земље у граду.
24. Економија стамбеног простора. Стамбена политика и динамика изградње станова. Цијене стамбеног простора у градовима.
25. Комунална економика. Општи и специфични проблеми развоја градова. Службе заједничке комуналне потрошње. Локалне јавне финансије.
26. Однос између локалних и државних органа у сфери финансирања градске потрошње.
27. Глобални односи. Карактеристике и проблеми урбанизације у свијету.

Проблеми урбанизације у земљама у развоју.

28. Планирање оптималног функционисања градске економије.

Методe наставe и савадавање градива:

За предавања по одабраним поглављима и наставним јединицама ће се кориштити методе индукције, дедукције и компарације, те упознавање студената са моделима и статистичким методама неопходним за реализацију постављених циљева.

Настава вјежби одвијаће се ангажовањем и студената и сарадника, упознавањем адекватне литературе, анализом проблема просторне и урбане економије, израдом семинарских радова и сл.

Литература:

Крешћ Иван, Просторна економија, Информатор-Загреб, 1977.

Шимуновић Иво, Урбана економија, Школска књига, Загреб, 2007.

Милићевић Горан, Урбана економика, Економски факултет у Београду, Београд, 1990.

Адамовић Ј., Урбана економија, Географски факултет у Београду, Београд, 2001.

Облици провјере знања и оцјењивања:

Тестови и семинарски радови.

Похађање наставе	5	Домаћи задатак	Завршни испит	
		10	60	
Активност на настави	5	Колоквиј		
		20		

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Горан Поповић, ванр. проф.